

Een jaar later: Berlijn staat stil bij aanslag kerstmarkt

[Achtergrond](#) - 18 december 2017 - Auteur: Marja Verburg

Kanselier Merkel ontvangt maandagmiddag de slachtoffers en nabestaanden van de aanslag op de kerstmarkt in Berlijn vorig jaar. Rijkelijk laat, zo luidt de kritiek. Dinsdag is het een jaar geleden dat Anis Amri met een vrachtwagen de Breitscheidplatz opreed, waarbij 12 doden vielen. In Berlijn zijn verschillende herdenkingen.

De slachtoffers en de nabestaanden van de aanslag van 19 december 2016 voelen zich in de steek gelaten. Dat schreven ze begin deze maand in een brief aan Merkel. Ze hadden meer hulp van de overheid willen hebben bij het verwerken van hun verdriet en bij hun pogingen een schadevergoeding te krijgen.

Die kritiek op de overheid klinkt al langer. Een aantal nabestaanden ontving een paar weken na de aanslag een aanmaning van het ziekenhuis omdat de obductie van hun overleden familieleden nog niet was betaald. Anderen moesten lang wachten voor ze informatie kregen over hun vermiste familieleden. Vrijwel allemaal vinden ze dat er veel aandacht was voor de dader, maar veel te weinig voor de slachtoffers.

Ze verwijten de regering eveneens te weinig te doen tegen terreur. “De aanslag op de Breitscheidplatz is ook een tragisch gevolg van de politieke inactiviteit van uw bondsregering”, schreven ze aan Merkel. Zo bleek de dader, Anis Amri, al maanden voor de aanslag in het vizier van de opsporingsdiensten, maar die grepen niet in.

Verkeerd ingeschat

Merkel ontvangt de slachtoffers en de nabestaanden vanmiddag in haar Bundeskanzleramt in Berlijn. Te laat, vinden velen, onder wie Kurt Beck, de oud-minister-president die dit voorjaar door de bondsregering werd benoemd tot aanspreekpunt voor de slachtoffers en de nabestaanden. Merkel heeft haar rol verkeerd ingeschat, zei hij vanmorgen in het ZDF Morgenmagazin. In [februari](#) heeft de toenmalige president Gauck de slachtoffers samen met minister van Binnenlandse Zaken De Maizière ontvangen, maar ze hadden ook graag iets van Merkel gehoord. “Bijna een jaar na de aanslag heeft u ons noch persoonlijk, noch schriftelijk gecondoleerd”, schreven de nabestaanden van alle 12 dodelijke

slachtoffers de kanselier in hun brief.

'Bijna een jaar na de aanslag heeft u ons noch persoonlijk, noch schriftelijk gecondoleerd', schreven de nabestaanden aan Merkel

Voorafgaand aan de ontmoeting, die achter gesloten deuren plaatsvindt, beloofde Merkel maandag betere ondersteuning voor de slachtoffers. Het leed dat hen is aangedaan, is niet goed te maken, zei ze, maar ze wil haar medeleven tonen en laten zien "hoe zeer we dingen willen verbeteren". Dat geldt ook voor vragen over Amri. Merkel realiseert zich dat de slachtoffers liever eerder een ontmoeting met haar hadden gehad, zei ze.

De uitnodiging aan de slachtoffers voor de ontmoeting al was verstuurd voor de kanselier hun brief ontving, liet Merkels woordvoerder eerder deze maand weten. Vorige week bracht Merkel een onaangekondigd bezoek aan de kerstmarkt op de Breitscheidplatz en sprak ze met een aantal handelaren die vorig jaar zwaar zijn getroffen. Ook sprak de kanselier met politieagenten en bezoekers.

Loket voor slachtoffers

De bondsregering heeft vorige week ingestemd met de conclusies van het rapport van Beck over de aanslag. Daarin schreef hij dat slachtoffers en nabestaanden na een aanslag beter moeten worden geïnformeerd en dat er een speciaal loket voor hen moet komen. Dat aanspreekpunt moet ook in de maanden na de aanslag voor hulp en informatie aan de slachtoffers zorgen. Verder moeten ze meer schadevergoeding krijgen dan nu het geval is.

De kerstmarkt op de Breitscheidplatz is dit jaar weer gewoon geopend, maar op dinsdag, de dag van de aanslag zelf, blijft ze gesloten. In Berlijn vinden verschillende herdenkingen plaats, onder meer in de Kaiser-Wilhelm-Gedächtniskirche, vlak bij de kerstmarkt. Daar spreekt president Steinmeier en zijn onder meer Merkel en de Berlijnse burgemeester Müller aanwezig. Daarna wordt om 12.00 uur een gedenkteken onthuld, een soort scheur van brons over de Breitscheidplatz van 14 meter lang, waarbij de namen van de 12 dodelijke slachtoffers staan. Die moet het litteken symboliseren dat is gebleven. 's Middags is er een herdenking op het plein voor alle Berlijners en 's avonds luiden na een oecumenische dienst om 20.02 de klokken van de Gedächtniskirche 12 minuten lang voor de 12 slachtoffers.

Artikel:

<https://duitslandinstituut.nl/artikel/24060/een-jaar-later-berlijn-staat-stil-bij-aanslag-kerstmarkt>